

בכורות פרק א הלוקח עובר חמורו דף ו

שוב "את הגמל" לאסור חלב של בהמה טמאה. ר' שמעון למד מכך שכתוב שני פעמים איסור ב'גמל' שבין גמל שנולד מגמלה ובין גמל שנולד מפרה אסורים באכילה ולא סבר שהיוצא מהטהור טהור, ולמד מהמילה 'את' הגמל לאסור חלב של בהמה טמאה. בספר דברים כתוב שוב גם איסורי בהמות טמאות לרבות 'שסועה' שהיא בהמה שיש לה שתי גבים ושתי עמודי שדרה, ואיסורי עופות לרבות 'ראה' שלא כתוב בויקרא.

חלב בהמה טהורה היה צריך להיאסר בשתייה משום שהחלב נוצר מדם או מדין אבר מן החי, אלא שכתוב במלחמת ישראל בפלשתים "קח לאחיך.. ואת עשרת חריצי החלב האלה תביא לשר האלף" ובוודאי במלחמה הביא לאכילה ולא לסחורה ומוכח שמותר בשתייה, וכן כתוב "ארץ זבת חלב ודבש" ולא היו משבחים את הארץ בדבר אסור, וכן כתוב "לכו שברו ואכלו.. ובלא מחיר יין וחלב". לאחר שכתוב פסוק להתיר חלב בשתייה לא היה מקום לחלק בין חלב בהמה טהורה לבין חלב בהמה אסורה והיינו מתירים את שניהם ולכן צריך פסוק לאסור, 'את' לשיטת ר"ש או המילה 'גמל' לשיטת חכמים.

במשנה כתוב שכבשה שילדה מין עז או עיזה שילדה מין כבש פטור מבכור, אבל אם הוולד דומה במקצת סימנים לאימו חייב להביאו לכהן ששניהם בהמות טהורות שקדושים בקדושת הגוף. במשנה נוספת כתוב שבהמה טהורה שילדה מין בהמה טמאה אם דומה מעט לאימו קדוש, ואפשר להעמיד דווקא בפרה שילדה חמור שבשניהם יש קדושת בכור למרות שבחמור יש רק קדושת ממון. אבל יש להסתפק במקרה שחמור או פרה ילדו סוס שדומה קצת לאימו האם קדוש או משום שילדו מין שאינו קדוש בבכורה כלל לא מתקדש, במשנה נוספת כתוב שפרה שילדה חמור וכן חמורה שילדה סוס פטורים מבכור אבל אם דומה לאם חייב, לכאורה גם חמורה שילדה סוס למרות שלסוס אין קדושת בכור כלל אם דומה מעט לאמו קדוש, אך ייתכן שנכתב רק בשביל הדין הראשון של המשנה שאם אינו דומה לאמו פטור למרות שחמור וסוס דומים זה לזה אבל הדין השני שאם דומה מעט לאמו קדוש נאמר רק על פרה שילדה חמור.

במשנה כתוב שבהמה טהורה שילדה כמין בהמה טמאה או להיפך פטורים מבכורה, אבל לעניין אכילה הולכים אחר האם ש'היוצא מטהור טהור, היוצא מטמא טמא', שכתוב בחומש ויקרא "אך את זה לא תאכלו ממעלי גרה וממפריסי הפרסה, את הגמל.. טמא הוא לכם" מתחילת הפסוק למדו שישנה בהמה עם סימני טהרה שמעלה גרה ומפריסת פרסה ולמרות זאת אסורה באכילה והיא הנולדת מבהמה טמאה, אבל בהמה טמאה שנולדה מבהמה טהורה מותרת באכילה שכתוב 'גמל.. טמא הוא' דווקא גמל שנולד מטמא למעט גמל שנולד מפרה שטהור. בספר דברים כתוב